

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 264/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Lexpert s. r. o., Horná 15, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Roman Dula, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 510/2015 a jeho uznesením z 11. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou Lexpert s. r. o., Horná 15, Banská

Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Roman Dula, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 510/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 11. januára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že „[u]znesením č. 15 Co/510/2015-206 zo dňa 11. 01. 2017, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi sťažovateľky dňa 24. 01. 2017, porušovateľ potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči sťažovateľke v rozsahu 100 % (ďalej aj len „Uznesenie“). Uznesením boli porušené práva sťažovateľky, najmä právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Uznesením bolo rozhodnuté o odvolaní sťažovateľky zo dňa 16. 06. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9 C/4/2012-192 zo dňa 10. 04. 2015, ktorý rozsudok bol napadnutý v časti náhrady trov konania, keď prvostupňový súd priznal sťažovateľke len čiastočnú náhradu trov konania.

Uznesením boli porušené vyššie uvedené práva sťažovateľky, najmä z dôvodu, že odvolací súd sa v odôvodnení nezaoberal podstatnými vyjadreniami sťažovateľky, s ktorými sa nevysporiadal ani súd prvej inštancie, pričom tieto podstatné vyjadrenia boli aj súčasťou odvolania a odvolací súd k nim nezaujal žiadne stanovisko. Okrem toho Uznesenie a pred ním ani ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie sa nevysporiadali s ustálenou judikatúrou, na ktorú poukázala sťažovateľka.“

Sťažovateľka uvádza, že v konaní „9 C/4/2012 bola sťažovateľka úspešná vo výške 100 %. Napriek tomu jej nebola priznaná náhrada trov konania vo výške 100 %, priznaná náhrada trov bola podstatne nižšia. Sťažovateľka bola v konaní zastúpená advokátom, v tej súvislosti jej vznikli výdavky, napriek tomu jej nebola v celom rozsahu priznaná náhrada trov konania.“.

V súvislosti s posúdením otázky momentu odstúpenia od zmluvy sťažovateľka uvádza, že „[s]porné nie je to, či sťažovateľka mala nárok na náhradu trov konania. Sporné je kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy zo strany sťažovateľky voči žalovanému, na základe čoho porušovateľ potvrdil rozhodnutie, na základe ktorého má sťažovateľka nárok na náhradu trov konania až od neskoršieho momentu a priznal náhradu trov konania až za úkony po tomto momente (s výnimkou náhrady za prevzatie veci a podanie žaloby)“, a v tejto súvislosti dodáva, že „k odstúpeniu od zmluvy došlo jej písomným podaním zo dňa 29. 09. 2011. Naopak všeobecné súdy ustálili, že k odstúpeniu došlo až podaním zo dňa 10. 09. 2012, ktoré sťažovateľka realizovala len z opatrnosti, nakoľko žalovaný spochybnil jej skoršie odvolanie.“.

V súvislosti s porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka namieta, že „[v]o veci samej bolo konanie 9 C/4/2012 právoplatne ukončené 19. 06. 2015, pričom aj v tomto smere nastali zbytočné prieťahy v dôsledku nesprávneho rozhodnutia porušovateľa č. k. 15 Co/106/2013-169 zo dňa 26. 11. 2014.

Bez ohľadu na nesprávnosť rozhodnutia porušovateľa z 26. 11. 2014, faktom je, že v merite je vec právoplatne ukončená už skoro 2 roky. Napriek tomu je sťažovateľka vystavená právnej neistote ohľadom náhrady trov konania, ktorá je podstatnou súčasťou súdneho konania. Aj v zmysle citovanej judikatúry boli práva sťažovateľky porušené, preto sťažovateľka očakáva, že Ústavný súd SR napadnuté Uznesenie porušovateľa zruší a vec vráti porušovateľovi na ďalšie konanie. Vzhľadom na prax Ústavného súdu SR sťažovateľka očakáva, že Ústavný súd SR o tejto sťažnosti rozhodne za cca. 1 rok, ďalší čas bude trvať, kým bude právoplatne vo veci rozhodnuté. Sťažovateľka tak očakáva, že od právoplatného ukončenia konania vo veci samej bude právoplatne rozhodnuté o náhrade trov konania

(po predpokladanom zrušení napadnutého Uznesenia) s odstupom viac ako 3 rokov, čo je neprimeraná doba. Takýmto spôsobom vznikli zbytočné prietahy, a to v dôsledku nesprávneho postupu porušovateľa. Zbytočné prietahy pritom vznikli v súvislosti so štandardnou, ba až jednoduchou agendou súdu, pri ktorej porušovateľ nepostupoval správne...

Sťažovateľka predpokladá, že ústavný súd napadnuté uznesenie zruší. V prípade ak k tomu dôjde, tak bude zrejmé, že porušovateľ postupoval neefektívne a vecne nesprávne a v dôsledku jeho postupu vznikli zbytočné prietahy v konaní.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pošlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.“.

V súvislosti so svojou žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka uvádza, že sa „domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle článku 127 ods. 3 Ústavy SR, a to vo výške 3.000,- EUR.

Sťažovateľka má za to, že iba konštatovaním porušenia práv sťažovateľky nie je možné zaistiť úplnú nápravu, keď sa v dôsledku nesprávneho postupu porušovateľa oddialilo rozhodnutie súdu, ktorým by došlo medzi dotknutými osobami k odstráneniu právnej neistoty. Týmto spôsobom došlo k zbytočným prietahom v konaní. Sťažovateľka je tak v dôsledku nesprávnych rozhodnutí všeobecných súdov vystavené potrebe podávania opravných prostriedkov a aj tejto sťažnosti. Sťažovateľka je tak v súvislosti s konaniami vedenými pred súdmi vystavovaná stresom, a je nútená venovať im svoj čas, energiu a finančné prostriedky, aby dosiahla súladnosť rozhodnutí všeobecných súdov so základnými právami a slobodami sťažovateľky.“.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod č. 15 Co/510/2015 Uznesením zo dňa 11. 01. 2017, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica

č. k. 9 C/4/2012-192 zo dňa 10. 04. 2015 vo výroku o trovách konania a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči sťažovateľke v rozsahu 100 %, porušil práva sťažovateľov najmä právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k.: 15 Co/510/2015-206 zo dňa 11. 01. 2017, sa ruší.

Porušovateľ Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,- EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Porušovateľ Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 374,81 EUR na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľka nesúhlasí s právnym názorom všeobecných súdov, ktoré v konaní ustálili, že k jej odstúpeniu od zmluvy došlo až podaním z 10. septembra 2012. Sťažovateľka zastáva názor, že od zmluvy odstúpila už 29. septembra 2011. Ustálenie otázky momentu odstúpenia sťažovateľky od zmluvy sa vo sfére sťažovateľky prejavilo v sume priznanej náhrady trov konania. Všeobecné súdy nepriznali sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za úkony realizované pred 10. septembrom 2012, pričom sťažovateľka trvá na tom, že jej patrí náhrada trov právneho zastúpenia vo väčšom rozsahu (aj za úkony uskutočnené v čase od 29. septembra 2011 do 10. septembra 2012).

Kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania je miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje u navrhovateľa (žalobcu) aj u odporcu (žalovaného) a závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. V prípade sťažovateľky nebola sporná miera jej úspechu vo veci, ale moment vzniku nárokov, ktoré boli predmetom jej žaloby. Všeobecné súdy sťažovateľke po ustálení momentu vzniku žalovaných nárokov priznali náhradu trov právneho zastúpenia vzniknutých od tohto momentu. Sťažovateľka sa prostredníctvom svojich námietok snaží dosiahnuť iné právne posúdenie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia.

Krajský súd v tejto súvislosti v napadnutom uznesení uvádza, že „[p]reskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo výroku o trovách konania rozhodol správne. Taktiež sa stotožňuje s jeho odôvodnením rozhodnutia v celom rozsahu. Súd správne aplikoval príslušné normy práva platné a účinné v rozhodnom čase (O. s. p.), rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Z tohto dôvodu sa odvolací súd obmedzuje len na skonštatovanie správnosti daného rozhodnutia a na doplnenie dôvodov správnosti tohto rozhodnutia v súvislosti s podanými konkrétnymi námietkami uvedenými v odvolaní ďalej dodáva ďalšie skutočnosti.

Okresný súd o trovách konania rozhodol v zmysle zásady úspechu účastníkov (strán)vo veci, pričom nárok na náhradu bol daný ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p. Potom bol správny záver okresného súdu, keď za úkony právnej služby vykonané do 10. 09. 2012, resp. okrem úkonov príprava a prevzatie zastúpenia a spísanie žaloby až do úkonu 23. 11. 2012 náhradu trov žalobkyne nepriznal. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vo veci samej jednoznačne vyplýva, že výsledok rozhodnutia je založený na závere, že k odstúpeniu od kúpnej zmluvy zo dňa 03. 08. 2011 došlo v zmysle podania zo dňa 10. 09. 2012, t. j. po podaní žaloby na súd (v podstate až týmto podaním bol založený úspech žalobkyne v spore). Sama odvolateľka v odvolaní konštatuje, že práve v dôsledku tohto súd nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právneho zástupcu zo 14. 12. 2011, 24. 08. 2012, 04. 09. 2012, 12. 09. 2012 ako boli špecifikované vo vyčíslení zo dňa 10. 04. 2015. Rozhodnutie, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní konanom dňa 19. 12. 2012 znejúce v prospech žalobkyne (vyúčtovaná 1/4 odmeny) bolo však na odvolanie žalovaného zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Úkon právnej služby – ďalšia porada s klientom dňa 12. 02. 2015 (vyúčtovaných 50 % odmeny) správne okresný súd vyhodnotil ako neúčelný vzhľadom na štádium konania, resp. ani žiadne nové skutočnosti, dôkazy neboli súdu ako výsledok tejto porady predložené. Správne sú aj dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia, pre ktoré okresný súd nepriznal náhradu trov za úkon zo dňa 23. 02. 2015.“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9 C 4/2012 z 10. apríla 2015 vo výroku o trovách konania, boli porušené označené práva sťažovateľky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z pohľadu ústavného súdu treba považovať za rozhodujúce, že krajský súd svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ktorý bol platný a účinný v čase rozhodovania súdu prvého stupňa), Civilného sporového poriadku (ktorý bol platný a účinný v čase rozhodovania krajského súdu) a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

Ústavný súd považoval za relevantné, že v pôvodnom konaní bola jediným predmetom napadnutého uznesenia výlučne otázka trov konania – t. j. išlo o otázku akcesorickú, ktorá priamo nesúvisela s konaním vo veci samej.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru týkajúcu sa rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania, podľa ktorej vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o trovách konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014). Pre intervenciu ústavného súdu je takto v takýchto prípadoch nevyhnutná zvýšená intenzita namietaného porušenia označených práv.

Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľky odôvodňujúcu porušenie čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00).

S prihliadnutím na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj základného práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom,

ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 258/2012). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd taktiež už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (rovnako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote), to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

Z príloh sťažnosti, ktoré tvorí aj napadnuté uznesenie s vyznačenou doložkou právoplatnosti, vyplýva, že napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. februára 2017 (konanie vo veci samej, tak ako to vyplýva z vyznačenej doložky právoplatnosti a ako to v sťažnosti uvádza aj samotná sťažovateľka, právoplatne skončilo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 10. apríla 2015 už 19. júna 2015). V čase doručenia sťažnosti

ústavnému súdu (22. marca 2017) už zjavne nedochádzalo k porušovaniu sťažovateľkou označených práv.

Keďže sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní, ktoré bolo pred doručením jej sťažnosti ústavnému súdu vo veci samej aj v otázke trov konania právoplatne skončené, je zrejmé, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti na ústavnom súde bola už jej právna neistota odstránená a tvrdené porušovanie sťažovateľkou označených práv už netrvalo.

Z dôvodu, že v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označených práv, pretože konanie bolo právoplatne skončené, ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2017